

متن پرسش

سلام علیکم: با توجه به سوال [بدون عنوان شناسه پرسش: ۳۸۵۶۷ تاریخ ارسال پرسش: ۰۲:۱۵:۱۸
۱۴۰۳/۷/۱۲ متن پرسش و پاسخ متن پرسش سلام علیکم! علم یا حصولی است یا حضوری. در علم حضوری گفته شده است که خود معلوم در نزد عالم حاضر است. سوال: در علم حضوری ما نسبت به خداوند آیا ذات خداست که در نزد ما حاضر است؟ اگر بگویید آری چند حالت دارد. یا همه ذات خدا را حاضر می‌بینم که در این صورت من بر خدا احاطه پیدا کردم. و یا اینکه به درجه ای خدا را درک کرده‌ام که در این صورت من خدا را درک نکرده‌ام. چون خدا فراتر از درک حضوری من نسبت به او بوده است. لطفاً نظر خودتان را بیان بفرمایید! با تشکر! متن پاسخ باسمه تعالی: سلام علیکم: علم حضوری به خداوند به اعتبار علم به وجود است که امری است تشکیکی و قابل شدت و ضعف و لازم نیست مطلق وجود نزد عالم باشد. مطلق وجود که همان ذات احدی است تنها نزد خود خداوند است به معنای این که خودش نزد خودش می‌باشد. موفق باشید، یک سوال از خدمت شما دارم. آیا وقتی که من علم حضوری نسبت به خود یا هر چیز دیگری، دارم به این معنی است که من به خداوند به همین میزان علم حضوری دارم. به عبارتی دیگر وقتی من به حقیقتی (چه خودم و چه چیزی غیر از خودم) علم حضوری دارم به این معناست که خدا را حضوراً درک کردم؟ (لازم به توضیح است که معرفت نفس و برهان صدیقین را حداقل ۵ بار کار کردم) با تشکر از وقتی که برای پاسخ دادن به سوالاتم صرف می‌کنید!

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ملاحظه فرمایید همان طور که عرض شد خداوند به عنوان ذات احدی و مطلق وجود، تنها نزد خودش حاضر است. آنچه به علم حضوری از خداوند نزد ما می‌باشد، تجلیات انوار او و یا به اعتبار فلسفه، مراتب نازله وجود است و تجلیات او. و مراتب نازله وجود، غیر از ذات احدی و یا مطلق وجود است. موفق باشید